

Puolustusministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

Suomi pitää huolta uskottavasta kansallisesta puolustuksestaan ja sen riittävästä resursoinnista. Asevelvollisuus, koulutettu reservi, koko maan puolustaminen ja korkea maanpuolustustahto ovat Suomen puolustuksen perustana jatkossakin.

Puolustusta kehitetään pitkäjänteisesti, suunnitelmallisesti ja kokonaisuutena. Ylläpidon ja kehittämisen painopisteet ovat puolustusvalmiuden ylläpito ja materiaalisen valmiuden kehittäminen, strategisten hankkeiden toimeenpano ja uusien suorituskykyjen käyttöönoton aloittaminen, maanpuolustuksen ja puolustusjärjestelmän muiden osien ylläpito strategisten hankkeiden toimeenpanon aikana sekä paikallispuolustuksen ja paikallisjoukkojen kehittäminen.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tärkeimmät osatekijät ovat Suomen laissa ministeriön hallinnonalalle säädetyt tehtävät sekä hallitusohjelman, valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen sekä puolustusselonteon (Valtioneuvoston julkaisuja 30/2020, 78/2021) ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategian linjausten ja niissä asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Valtioneuvoston hyväksymiin valtion taloutta ja toimintapolitiikkaa koskeviin linjauksiin perustuen puolustusministeriön hallinnonalalle asetetaan seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

- Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka
- Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky, sekä kyky laaja-alaisen vaikuttamisen ja sotilaallisen voimankäytön torjuntaan¹
- Turvallinen yhteiskunta
- Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan puolustusministeriössä itsearviointina hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arvioinnin perustana on toimintavuoden toteutuma suhteessa pitkän aikavälin tavoitetilään, jossa lähtökohtana on toimintaympäristöön suhteutettu valmius ja torjuntakyky.

Puolustusministeriön keskeisimmät tulostavoitteet

Puolustusministeriö vastaa valtioneuvoston osana ja hallinnonolansa ohjaajana puolustuspolitiikan ja puolustusyhteistyön, sotilaallisen maanpuolustuksen, muiden viranomaisten tukemisen, kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen sekä sotilaallisen kriisinhallinnan ohjauksesta, valmistelusta ja seurannasta sekä kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittamisesta.

Puolustusministeriön toiminnan painopisteenä suunnittelukaudella on hallitusohjelman toimeenpano ja sen puolustusministeriön kannalta keskeisimpien linjausten toteuttaminen sekä Valtioneuvoston puolustusselonteon toimeenpano. Hallitusohjelman puolustuspolitiikkaa koskevat tavoitteet ovat:

- Uskottava puolustus
- Poistuvat meri- ja ilmavoimien suorituskyvyt korvataan täysimääräisestä
- Suomi on varautunut monipuolistuviin uhkiin

Hallitusohjelmaan perustuen puolustusministeriön toimintayksiköille ja erillisyyksiköille asetetaan vuonna 2022 toiminnalliset tulostavoitteet, joita tarkennetaan ja ohjataan vuotta 2022 koskevissa hallinnonalan virastojen tulossopimuksissa. Näistä keskeisimmät ovat:

- Strategisten suorituskykyhankkeiden kokonaisuuden hallinta

¹ Hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (HE 146/2021 vp) tavoite on ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky ja kyky sotilaallisen voimankäytön torjuntaan. Valtioneuvoston puolustusselontekoon VNS 8/2021 vp perustuen tavoitetta täydennettiin syksyn valmistelussa lisäämällä siihen viittaus laaja-alaiseen vaikuttamiseen.

- Puolustuskyvyn pitkän aikavälin kehittämisperusteiden valmistelu ja siihen liittyvä ohjaus
- Monenkeskisen ja kahdenvälisen puolustusyhteistyön kehittäminen ja hyödyntäminen
- Kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevien edellytysten varmistaminen
- Henkilöstörakenteen kehittämisen ohjaaminen ja riittävien henkilöstöressurssien turvaaminen Puolustusvoimille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi

Puolustusvoimien keskeisimmät tulostavoitteet

Hallinnonalan vaikuttavuuden ja Puolustusvoimien toiminnallisen tuloksellisuuden tärkein mittari on Puolustusvoimien kyky toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä. Sen perustana on tuotettu normaaliolojen ja poikkeusolojen suorituskkyky (tuotokset ja laadunhallinta), tarkoituksenmukainen organisaatio ja toimintamalli (toiminnallinen tehokkuus) sekä vaatimukset täyttävä henkilöstöjärjestelmä (henkilöstövoimavarojen hallinta).

Puolustusvoimille asetettuja, keskeisiä hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita edistäviä toiminnallisia tulostavoitteita:

- Puolustusvoimilla on riittävän ennakkovaroituksen mahdollistava tilannekuva turvallisuusympäristöstä.
- Puolustusvoimat valvoo alueellista koskemattomuutta sekä ennalta ehkäisee ja tarvittaessa torjuu alueloukkaukset.
- Puolustusvoimilla on valmius torjua sotilaallisen voiman käyttö ja sillä uhkaaminen koko maan alueella.
- Puolustusvoimat kykenee muodostamaan painopisteen kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti torjuessaan sotilaallisen voiman käyttöä.
- Puolustusvoimilla on valmius tukea muita viranomaisia.
- Puolustusvoimilla on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen.
- Puolustusvoimat on toteuttanut sille osoitetut kriisinhallintatehtävät.
- Puolustusvoimilla on valmius osallistua uusiin operaatioihin ja koulutus- ja neuvontatehtäviin.
- Puolustusvoimat osallistuu kansainväliseen puolustusyhteistyöhön, ml. kansainvälinen harjoitustoiminta, sisällöllisesti merkittävällä tavalla.

COVID-19-epidemian vaikutukset Puolustusvoimien toimintaan saattavat jatkua osin myös vuonna 2022. Riskit Puolustusvoimien poikkeavalle tuloskehitykselle koskevat pääsääntöisesti samoja kokonaisuuksia kuin vuonna 2021 ja liittyvät globaalin epidemiatilanteen kehitykseen sekä muun yhteiskunnan mahdollisiin rajoitustoimenpiteisiin.